

การศึกษาสภาพปัจจุบันของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาแบบเน้นงาน ปฏิบัติกับการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย

อภิสร่า พรรัตนานกุล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330

อีเมล: Apisara.Po@chula.ac.th

โจว คัง

นักวิชาการอิสระ

อีเมล: 1273640523@qq.com

รับบทความ: 27 กุมภาพันธ์ 2562 แก้ไขบทความ: 7 พฤษภาคม 2562 ตอรับบทความ: 14 มิถุนายน 2562

บทคัดย่อ: รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติเป็นรูปแบบที่แพร่หลายในแวดวงการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะเป็นรูปแบบที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ทำให้ได้ใช้ภาษานั้นๆ จริง ผู้เรียนจึงสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดีและเป็นธรรมชาติมากขึ้น และมีผู้สนใจศึกษาวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนนี้มากขึ้น บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบงานปฏิบัติ รวมถึงงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติกับการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงสภาพปัจจุบันของการศึกษาวิจัยและตัวอย่างรูปแบบการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาจีนต่อไปได้ ทำให้งานวิจัยทางด้านการเรียนการสอนภาษาจีนในไทยมีความหลากหลายมากขึ้น และส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาจีนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ; ภาษาจีน; ผู้เรียนชาวไทย

Current Situation of Task-Based Language Teaching in Chinese Teaching for Thai Learners

Apisara Pornrattananukul

Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand, 10330

E-mail: Apisara.Po@chula.ac.th

Zou Kang

Independent Scholar

E-mail: 1273640523@qq.com

Received: 27st February 2019 Revised: 7th May 2019 Accepted: 14th June 2019

Abstract: Task-based teaching approach is currently notable to foreign language teaching, as this approach motivates learners to complete the task by themselves. Learners assuredly use their own foreign language to finish the task, so they can learn language more easily and naturally. Nowadays, there are many researchers focusing on task-based teaching, therefore I summarize the relevant information and collect the researches that necessarily involve task-based language teaching in Chinese learning for Thai learners. Also, this could show the current situation regarding to task-based language teaching in Chinese learning for Thai learners, and the explicit idea to apply task-based language teaching in Chinese teaching. Thus, Chinese teaching researches for Thai learners will be more diverse and efficient.

Keywords: Task-Based Teaching Approach; Chinese; Thai Learners

任务型语言教学与泰国学习者的汉语教学现状

罗思娜

朱拉隆功大学教育学院，曼谷，10330，泰国

电子邮箱：Apisara.Po@chula.ac.th

邹康

独立学者

电子邮箱：1273640523@qq.com

收稿日期：2019-02-27 修回日期：2019-05-07 接受日期：2019-06-14

摘要：任务型教学法在外语教学界颇为广泛。此教学法注重学习者亲自操作，能够真正地使用语言，这让学习者能学得更好、更加自然。许多学者对此教学法进行了分析研究，本文汇集了关于任务型教学法的资料，并收集了任务型教学与泰国学习者的汉语教学的相关研究进行总结。本文提出任务型教学与泰国学习者的汉语教学的现状以及对汉语教学的应用方式，希望增多泰国汉语教学法的研究，并增长泰国汉语教学的效率。

关键词：任务型教学法；汉语；泰国学习者

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทยมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมตามองค์ประกอบของการเรียนรู้ อันได้แก่ ผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้และสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาทั้งทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) กล่าวคือเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจที่อาศัยกระบวนการทางปัญญาและพัฒนาทักษะในทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญในการกระทำสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) หรือพัฒนาการทางด้านความรู้สึกนึกคิดได้ในที่สุด (Bloom, 1956) ทั้งนี้ รูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบนั้นต่างมีข้อดีและข้อจำกัดต่างกันไป ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับบริบทการเรียนการสอนมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนของตน

รูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบันก้าวหน้าขึ้นตามวิทยาการทางการศึกษา แนวคิดทางการเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงจากแนวคิดที่ให้ผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้สอนเป็นผู้แสดงและมีผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้รับ สู่แนวคิดใหม่ที่ว่า “การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจากการกระทำ” (Learning by Doing) ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1938) การเรียนการสอนควรเน้นที่ตัวผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำ และแนวคิดนี้ก็ได้รับการสนับสนุนจากงานศึกษาวิจัยจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนควรเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรมีบทบาทในการเรียนรู้ มิใช่เป็นเพียงฝ่ายรับเท่านั้น (ทิศนา, 2560) การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางปัญญา กระบวนการทางสังคม และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ (พิมพ์พันธ์, 2556) รูปแบบการเรียนการสอนแบบ

เน้นงานปฏิบัติถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติมีส่วนช่วยด้านหลักการและแนวฝึกปฏิบัติ (Nunan, 2004) ดังนี้ เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นเนื้อหาที่คัดเลือกจากความจำเป็นต้องใช้อย่างแท้จริง โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารผ่านกิจกรรมบูรณาการที่ใช้ภาษาปลายทาง (Target Language) ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้มากขึ้น นอกจากจะได้เรียนรู้ตัวภาษาแล้วนั้น ยังได้เรียนรู้กระบวนการเพื่อการเรียนรู้อีกด้วย เพราะผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของตนเองและสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการใช้ภาษาจริงนอกห้องเรียนได้ด้วย ปัจจุบันจึงมีกลุ่มผู้ศึกษาวิจัยด้านการสอนภาษาโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ (Task-based Language Teaching, TBLT) เป็นจำนวนมาก

บทความนี้จึงประมวลความรู้และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติในการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ปัจจุบันของรูปแบบการเรียนการสอนนี้ สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น และเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยในขั้นต่อไป

รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ

การเรียนภาษานั้นเน้นความสามารถในการสื่อสารเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะสามารถสื่อสารได้ดีหากได้ลงมือปฏิบัติจริง รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่เพราะเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ การจัดการเรียนการสอนแบบนี้เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้

กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ซึ่งการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active Participation) นั้นจะหมายถึงการมีส่วนร่วมที่ผู้เรียนรู้เป็นผู้จัดกระทำต่อสิ่งเร้า (สิ่งที่เรียนรู้) มิใช่เพียงรับสิ่งเร้าหรือการมีส่วนร่วมอย่างเป็นผู้รับ (Passive Participation) เท่านั้น และควรเป็นการมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวที่เป็นไปอย่างรอบด้านทั้งทางด้านกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เพราะพัฒนาการทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน และส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (ทศนา, 2560)

รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ นั้น เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนภาษา จึงมีผู้ศึกษาวิจัยทางด้านนี้เป็นจำนวนมากและเป็นเวลายาวนาน คำว่า “งานปฏิบัติ” (Task) นั้น มีผู้ให้คำนิยามในงานศึกษาวิจัยและบทความวิชาการไว้เป็นจำนวนมาก (Breen, 1989; Long, 1985; Richard, Platt, and Weber, 1985; Crookes, 1986; Prabhu, 1987; Nunan, 1989; Skehan, 1996; Lee, 2000; Bygate, Skehan, and Swain, 2001) Ellis (2009a) สรุปประเด็นของคำนิยามจากงานวิจัยและบทความดังกล่าวได้ 6 ด้าน ดังนี้

- (1) ขอบเขตของงานปฏิบัติ
- (2) มุมมองที่มีต่องานปฏิบัตินั้นๆ
- (3) ความแท้จริงของงานปฏิบัติ
- (4) ทักษะทางภาษาที่ต้องการจากการปฏิบัติงานนั้นๆ
- (5) กระบวนการทางด้านสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
- (6) ผลของงานปฏิบัติ

ในเวลาต่อมาเมื่อมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น Ellis (2016) ได้กำหนดเงื่อนไขคำนิยามของ “งานปฏิบัติ” ไว้ดังนี้

- (1) งานปฏิบัติจะต้องให้ความสำคัญกับความหมาย ไม่ใช่เพียงการเรียนรู้ภาษา แต่ต้องให้ผู้เรียนพยายามใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมาย (Meaning)

(2) งานปฏิบัติต้องมีช่องว่าง (Gap) กล่าวคือ ผู้สอนต้องวางแผนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการปฏิบัติงานด้วยตนเอง โดยแผนที่วางไว้นั้นจะต้องเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนพยายามใช้ภาษาสร้างความหมายเพื่อเติมเต็มช่องว่างนั้นๆ

(3) ผู้เรียนจะต้องใช้ทรัพยากรทางภาษาของตน (Linguistic Resources) ที่มีอยู่เพื่อปฏิบัติงานนั้นๆ ให้สำเร็จ

(4) งานปฏิบัติจะต้องมีผลลัพธ์เพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจน (Communicative Outcome)

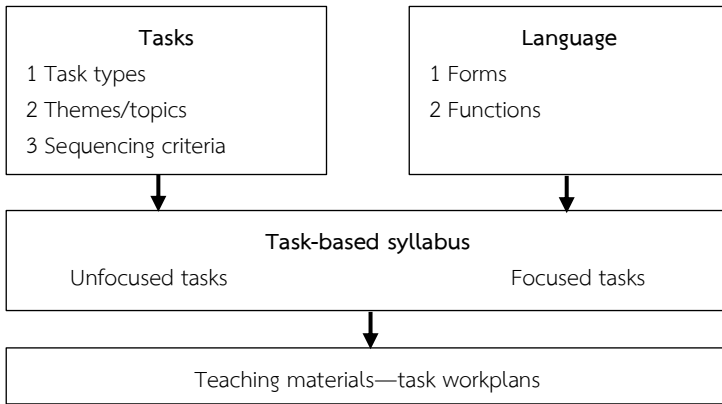
การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้นจำเป็นที่จะต้องวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับงานปฏิบัติไว้เป็นอย่างดี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน Ellis (2009a) ได้กำหนดเงื่อนไขของงานปฏิบัติจากคำนิยามข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

- (1) งานปฏิบัติคือแผนการทำงาน
- (2) งานปฏิบัติสัมพันธ์กับความหมายเป็นสำคัญ
- (3) งานปฏิบัติสัมพันธ์กับการใช้ภาษาในโลกแห่งความเป็นจริง
- (4) งานปฏิบัติสัมพันธ์กับทักษะภาษาทั้งสี่
- (5) งานปฏิบัติสัมพันธ์กับกระบวนการทางสติปัญญา
- (6) งานปฏิบัติมีผลลัพธ์เพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจน

ทั้งนี้ ในการจัดการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติจะสามารถแบ่งงานปฏิบัติออกได้เป็น 2 ประเภท คือ งานปฏิบัติที่ไม่เป็นจุดเน้น (Unfocused Tasks) และงานปฏิบัติที่เป็นจุดเน้น (Focused Tasks) งานปฏิบัติที่ไม่เป็นจุดเน้นนั้น จะหมายถึงงานปฏิบัติที่ออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างกว้างขวาง ส่วนงานปฏิบัติที่เป็นจุดเน้นนั้น จะหมายถึงงานปฏิบัติที่ออกแบบให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสารโดยใช้หลักการทางภาษาที่กำหนดไว้ (มักเป็นโครงสร้างทางไวยากรณ์) (Ellis, 2009b) ทั้งทางด้านการรับเข้าและผลิตออก โดยกระบวนการทั้งหมดเหล่านี้จะต้องตรงตามเงื่อนไขของงานปฏิบัติข้างต้นด้วยวิธีการที่จะทำให้จุดเน้นในงานปฏิบัตินั้นๆ สมฤทธิ์ผลมี 2 วิธี วิธีแรก คือ ออกแบบงานปฏิบัติ

ให้สามารถเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เรียนได้ใช้ทักษะภาษาแล้วเท่านั้น เช่น “หารูปภาพ” ผู้เรียนคนหนึ่งพูดอธิบายรูปภาพหนึ่งที่ต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนอีกคนหนึ่งหารูปภาพนั้นๆ ออกมา วิธีที่สอง คือ ทำให้ภาษาเป็นเนื้อหาของงานปฏิบัติ เช่น การสอนคำบอกตำแหน่ง 里、中、内 ผู้สอนให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้คำที่อยู่ด้านหน้าคำบอกตำแหน่งเหล่านี้ทั้งหมดในบทอ่าน แล้วนำคำที่อยู่ด้านหน้าคำบอกตำแหน่งเหล่านั้นมาเติมลงในตารางที่แยกหัวข้อคำบอกตำแหน่ง 里、中、内 ไว้ จากนั้นสรุปกฎและอภิปรายวิธีการใช้คำบอกตำแหน่งทั้งสาม

โครงร่างการออกแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้น (ภาพที่ 1) (Ellis, 2009) จะเริ่มด้วยการแยกประเภทของงานปฏิบัติ (Task Types) เพื่อวางหัวข้อ (Themes/Topics) ที่เหมาะสมตามลำดับขั้นตอน (Sequencing Criteria) โดยคำนึงถึงความยากง่ายสำหรับผู้เรียน จากขั้นตอนเหล่านี้จะเป็นการออกแบบการสอนงานปฏิบัติที่ไม่เป็นจุดเน้น (Unfocused Tasks) หากเป็นการออกแบบงานปฏิบัติที่เป็นจุดเน้น (Focused Tasks) นั้นจะต้องระบุหลักการทางภาษาทั้งรูปแบบ (Forms) และการใช้ (Functions) ลงไปในโครงร่างด้วย ซึ่งการออกแบบการเรียนการสอนแบบนี้ โครงร่างสามารถมีแต่งงานปฏิบัติที่เป็นจุดเน้นเท่านั้นก็ได้ หรือมีทั้งงานปฏิบัติที่เป็นจุดเน้นและงานปฏิบัติที่ไม่เป็นจุดเน้นก็ได้ หลังจากได้โครงร่างงานปฏิบัติแล้วจึงสามารถเตรียมสื่อการสอน (Teaching Materials) และแผนการทำงานปฏิบัติ (Task Workplans) ตามโครงร่างที่กำหนดไว้

ภาพที่ 1 การออกแบบการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ (Ellis, 2009: 206)

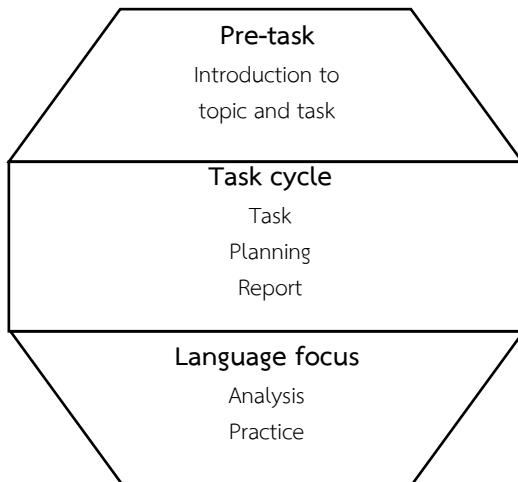
การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นเตรียมงานปฏิบัติ (Pre-Task) ขั้นปฏิบัติงาน (Task Cycle) และขั้นเน้นภาษา (Language Focus) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะประกอบด้วยองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ (ภาพที่ 2) (Willis, 1998) ดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียมงานปฏิบัติ หรือ Pre-Task คือการแนะนำสู่หัวข้อและงานปฏิบัติ ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์หัวข้อ คิดค้นหาคำหรือวลีที่เป็นประโยชน์ต่องานปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำสั่งและเตรียมตัว หรือผู้เรียนอาจได้ชมสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานปฏิบัตินั้นๆ

ต่อมาในขั้นตอนปฏิบัติงาน หรือ Task Cycle จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อยได้แก่ ขั้นงานปฏิบัติ (Task) ขั้นเตรียมการ (Planning) และขั้นรายงาน (Report) ขั้นปฏิบัติงานนั้นเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานนั้นๆ สามารถจัดกลุ่มผู้เรียนหรือจัดเป็นคู่ก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม ผู้สอนจะคอยเป็นผู้สังเกตการณ์ ในขั้นเตรียมการจะให้ผู้เรียนเตรียมตัวรายงานงานปฏิบัติที่ได้ลงมือปฏิบัติไปในชั้นเรียน ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้หรือตัดสินใจสิ่งใดบ้าง โดยอาจรายงานปากเปล่าหรือเขียนรายงานก็ได้ อีกขั้นตอนหนึ่งคือขั้นรายงาน ให้ผู้เรียนแต่

ละคู่หรือแต่ละกลุ่มรายงานสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปต่อผู้เรียนคนอื่นๆ ในชั้นเรียน หรืออาจแลกเปลี่ยนรายงานฉบับเขียนเพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากปฏิบัติของแต่ละคู่หรือแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติคือขั้นเน้นภาษา หรือ Language Focus จะแบ่งย่อยได้เป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) และขั้นฝึกหัด (Practice) ขั้นวิเคราะห์จะให้ผู้เรียนตรวจสอบและอภิปรายเกี่ยวกับหลักการทางภาษาที่ได้จากงานปฏิบัติ ส่วนในขั้นฝึกหัดนั้น ผู้สอนจะเป็นผู้ฝึกหัดการใช้คำศัพท์ วลี หรือโครงสร้างใหม่ที่พบในงานปฏิบัติให้กับผู้เรียน โดยอาจฝึกหัดไปพร้อมกับขั้นวิเคราะห์หรือหลังจากขั้นวิเคราะห์ก็ได้

ภาพที่ 2 องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ (Willis, 1998: 38)

รูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบนั้นมีข้อดีและข้อจำกัดต่างกันไป สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้นมีข้อดีคือเป็นการเรียนการสอนแบบที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทำให้สามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เหมาะกับการเรียนการสอนภาษาที่เน้นการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสาร แต่มีข้อจำกัดอยู่ที่รูปแบบการเรียน

การสอนนี้ไม่เหมาะกับเนื้อหาที่มีความยากและซับซ้อน เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติกับการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น และเน้นรูปแบบที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติก็เป็นรูปแบบหนึ่งที่มีผู้สนใจนำไปใช้ในการเรียนการสอนและงานวิจัย ผู้เขียนได้รวบรวมบทความและวิทยานิพนธ์จากการสืบค้นที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติ” “ภาษาจีน” และ “ผู้เรียนชาวไทย” จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งจากคลังข้อมูลไทยและคลังข้อมูลจีน รวมทั้งสิ้น 31 ฉบับ ในจำนวนนี้เป็นภาษาไทย จำนวน 2 ฉบับ และภาษาจีน จำนวน 29 ฉบับ รูปแบบการเขียนเป็นลักษณะบทความ จำนวน 1 ฉบับ และวิทยานิพนธ์ จำนวน 30 ฉบับ ประเด็นของการวิจัยสามารถจำแนกได้เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบและการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน 12 ฉบับ และการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติที่ประยุกต์ใช้กับวิชาเฉพาะทาง จำนวน 19 ฉบับ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ที่เขียนด้วยภาษาจีน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศจีนมีผู้สนใจนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติไปใช้ในงานวิจัยเป็นจำนวนมาก ศาสตร์การสอนภาษาจีนในประเทศจีนนั้นเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วตามความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของจีน เมื่อประเทศจีนก้าวหน้ามากขึ้น มีการติดต่อกับนานาประเทศมากขึ้น ทำให้ชาวต่างชาติมีความต้องการเรียนภาษาจีนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ศาสตร์การสอนภาษาจีนจึงสามารถพัฒนาขึ้นได้มากในเวลาอันรวดเร็วตามอุปสงค์ของผู้เรียน เมื่อมีผู้สนใจพัฒนาศาสตร์การสอนภาษาจีนอย่างจริงจังจึงทำให้เกิดงานวิจัยขึ้นมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของวิทยานิพนธ์ ที่ต้องมีการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนและให้

คำแนะนำในการศึกษาวิจัยเพื่อให้เกิดงานวิจัยเฉพาะทางขึ้น รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติก็เป็นหนึ่งในหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ได้รับความสนใจและเกิดงานวิจัยขึ้นมากมาย โดยผู้วิจัยแต่ละคนจะเลือกหัวข้อการทำวิจัยไปตามความสนใจของตน

ในจำนวนวิทยานิพนธ์ทั้งหมดนั้นมีงานที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบและการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน 12 ฉบับ และมีงานที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติที่ประยุกต์ใช้กับวิชาเฉพาะทาง จำนวน 19 ฉบับ โดยที่ในจำนวน 19 ฉบับนี้ มีประเด็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการสอนทักษะการพูดถึง 10 ฉบับ ด้านการสอนภาษาจีนสี่ทักษะ 2 ฉบับ ด้านการสอนคำศัพท์ 2 ฉบับ ด้านการสอนการฟัง 1 ฉบับ ด้านการสอนสัทศาสตร์ 1 ฉบับ ด้านการสอนภาษาจีนธุรกิจ 1 ฉบับ ด้านการสอนวัฒนธรรม 1 ฉบับ และด้านการสอนการท่องเที่ยว 1 ฉบับ (ตารางที่ 1) แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยมีความสนใจนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติไปประยุกต์ใช้กับทักษะการพูดมากที่สุด เนื่องจากรูปแบบการสอนนี้เป็นรูปแบบการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีการแสดงออกอย่างชัดเจน ดังนั้นการประยุกต์ใช้กับทักษะการพูดจึงสามารถทำได้ง่ายและชัดเจนมากที่สุด

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติ	จำนวน (ฉบับ)
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติซึ่งประยุกต์ใช้กับวิชาเฉพาะทาง	19
- ด้านการสอนทักษะการพูด	10
- ด้านการสอนภาษาจีนสี่ทักษะ	2
- ด้านการสอนคำศัพท์	2
- ด้านการสอนการฟัง	1
- ด้านการสอนสัทศาสตร์	1
- ด้านการสอนภาษาจีนธุรกิจ	1
- ด้านการสอนวัฒนธรรม	1
- ด้านการสอนการท่องเที่ยว	1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ล้วนเป็นงานวิจัยของอาจารย์อาสาสมัครชาวจีนที่มาสอนในประเทศไทยแล้วเก็บข้อมูลจากการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านต่างๆ ด้วยรูปแบบเน้นงานปฏิบัติแล้วนำกลับไปทำวิจัยในรูปแบบวิทยานิพนธ์ ซึ่งต่างมีผลสรุปของงานวิจัยที่ตรงกันข้อหนึ่งว่า การสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนมากภาษาจีนมากยิ่งขึ้น เพราะงานปฏิบัติมีความน่าสนใจ ทำให้รู้สึกว่าได้นำภาษาจีนมาใช้จริง แต่ก็มักพบปัญหาว่าในช่วงเริ่มต้นผู้เรียนมักไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับการทำงานปฏิบัติ อาจด้วยเหตุเพราะยังไม่เข้าใจงานปฏิบัติ ไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นในการถกเถียงประเด็นต่างๆ ได้ ทั้งนี้ เมื่อผู้สอนยินยอมให้ใช้วิธีการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติอย่างต่อเนื่องหลายๆ ครั้ง ผู้เรียนก็เริ่มให้ความร่วมมือและสามารถทำงานปฏิบัติได้ดีในที่สุด ด้วยเหตุนี้ การจัดการเรียนการสอนแบบงานปฏิบัติในช่วงแรกจึงควรเป็นงานปฏิบัติแบบเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจงานปฏิบัติได้ง่าย และสามารถนำความรู้ภาษาจีนที่มีอยู่มาใช้ในการปฏิบัติได้ อีกปัญหาหนึ่งที่พบมากคือผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนดีจะเป็นกำลังหลักในการทำงานปฏิบัติ การรายงาน และการถกเถียงประเด็นต่างๆ ส่วนผู้ที่มีความรู้ภาษาจีนไม่มากนักจะไม่มั่นใจที่จะใช้ภาษาจีนในการเรียนการสอน เพราะฉะนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนและพยายามสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเท่าๆ กัน

ส่วนข้อมูลที่เป็นภาษาไทยนั้นมีจำนวน 2 ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนตัวอักษรจีน ส่วนอีกฉบับหนึ่งเป็นบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน แสดงให้เห็นว่างานวิจัยด้านรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้นยังไม่ใช่ที่แพร่หลายมากนักในประเทศไทย จึงควรมีการส่งเสริมงานวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนนี้ให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้สอนมีข้อมูลและแนวทางในการนำไปประยุกต์กับการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติ

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือเพื่อใช้ในการสื่อสารภาษาจีนก็เช่นกัน 马箭飞 (2002) ได้กล่าวถึงงานปฏิบัติเพื่อการสื่อสารภาษาจีน (汉语交际任务, Communication Task in Chinese Language) ไว้ว่าแนวคิดนี้เป็นแนวคิดของการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่จัดงานปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนภาษาจีนที่ไม่ได้มีภาษาจีนเป็นภาษาแม่หลักเกณฑ์ในการสื่อสารภาษาจีน และหลักเกณฑ์ของวัฒนธรรมจีน งานปฏิบัติเพื่อการสื่อสารภาษาจีนสามารถแบ่งประเภทตามขอบเขตของงานปฏิบัติได้ดังนี้

- (1) ประเภทการสื่อสารขั้นพื้นฐาน หมายถึงการสื่อสารระหว่างบุคคล
- (2) ประเภทการเอาตัวรอด หมายถึงการสื่อสารขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน
- (3) ประเภทกิจกรรมทางสังคม หมายถึงการสื่อสารในชีวิตประจำวันหรือสังคมทั่วไป
- (4) ประเภทข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึงการสื่อสารเฉพาะรายบุคคล (ตารางที่ 2)
- (5) ประเภทข้อมูลทางสังคม หมายถึงการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคม
- (6) ประเภทข้อมูลทางวัฒนธรรม หมายถึงการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม

(7) ประเภทข้อมูลทางสื่อต่างๆ หมายถึง การสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางสื่อประเภทต่างๆ

ทั้งนี้ ขอบเขตของงานปฏิบัติแต่ละประเภทอาจประกอบด้วยหัวข้อย่อย 1 หัวข้อหรือมากกว่าก็ได้ เช่น ขอบเขตของงานปฏิบัติประเภทข้อมูลส่วนบุคคล แบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้ดังนี้ ข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว การเรียน งานอดิเรกกับความถนัด ความคิดเห็นกับทัศนคติ และแผนการกับความคาดหวัง

ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวอย่างหัวข้อย่อยของขอบเขตงานปฏิบัติเพื่อการสื่อสารภาษาจีนประเภทข้อมูล

ส่วนบุคคล (马箭飞, 2002: 31)	
ขอบเขตของงานปฏิบัติ	หัวข้อย่อย
ข้อมูลส่วนบุคคล	ข้อมูลส่วนตัว
	ครอบครัว
	การเรียนรู้
	งานอดิเรกกับความถนัด
	ความคิดเห็นกับทัศนคติ
	แผนการกับความคาดหวัง

หัวข้อย่อยของงานปฏิบัติเพื่อการสื่อสารภาษาจีนมักมีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเรียน อาชีพการงาน กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมเฉพาะทาง สื่อประเภทต่างๆ โดยในแต่ละหัวข้อย่อยสามารถประกอบด้วยงานปฏิบัติได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงตัวอย่างงานปฏิบัติของหัวข้อย่อยงานปฏิบัติเพื่อการสื่อสารภาษาจีนเรื่องข้อมูล

ส่วนตัว (马箭飞, 2002: 32)	
หัวข้อย่อย	งานปฏิบัติ
ข้อมูลส่วนตัว	1. สามารถถามและบอกชื่อ-นามสกุลของบุคคล
	2. สามารถถามและบอกสัญชาติของบุคคล
	3. สามารถถามและบอกอายุของบุคคล
	4. สามารถถามและบอกที่อยู่ของบุคคล
	5. สามารถถามและบอกอาชีพของบุคคล
	6. แนะนำตัวเองให้ผู้อื่นรู้จัก

การลงมือปฏิบัติงานปฏิบัติเหล่านี้สามารถใช้วิธีการปฏิบัติได้หลากหลายรูปแบบ อาทิ งานปฏิบัติแบบฟัง-พูด งานปฏิบัติแบบพูด งานปฏิบัติแบบอ่าน งานปฏิบัติแบบเขียน งานปฏิบัติแบบรวมทักษะ แล้วแต่ความเหมาะสมของการวางแผนงานปฏิบัติและผู้เรียน

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติ (埃利斯, 2017) หัวข้อการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิบัติในตัวอย่างนี้เป็นการซื้อขายสินค้า

ในขั้นเตรียมงานปฏิบัติ (Pre-Task) ผู้สอนสามารถแนะนำหัวข้อที่จะปฏิบัติได้โดยตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายของที่ผู้เรียนมักได้ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนมี

ความคิดคร่าวๆ เกี่ยวกับหัวข้อนี้และให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารเกี่ยวกับหัวข้อนี้กับผู้สอนก่อน ถือเป็นการเตรียมคำศัพท์เพื่อใช้ในงานปฏิบัติต่อไป

ต่อมา ในขั้นปฏิบัติงาน (Task Cycle) ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนอ่านรายการสินค้าในใบรายการของตนเอง (ดังภาพที่ 3) ผู้เรียน A เป็นผู้ซื้อ จะได้รับใบรายการซื้อของหนึ่งใบ แล้วไปที่ร้านค้าของผู้เรียน B เพื่อหาซื้อของตามรายการของตน หากสามารถซื้อสินค้าชนิดใดได้ให้ทำเครื่องหมายถูกหน้ารายการนั้นๆ ส่วนผู้เรียน B จะมีรายการสินค้าในร้านค้าของตนหนึ่งใบ เมื่อผู้เรียน A มาซื้อของ ให้ผู้เรียน B หารายการสินค้าที่ผู้เรียน A ต้องการซื้อแต่ไม่มีขายในร้าน

你能买什么？

学生 A:
A 去购物，这是一个购物清单，在你可以买到的东西前面打钩。

学生 B:
B 有一个商店，这是一张商店货物的清单，找到 A 想买但你没有存货的商品。

玛丽的购物单

1. 橘子
2. 鸡蛋
3. 面粉
4. 奶粉
5. 饼干
6. 果酱

阿卜杜拉商店里的货物

1. 面包	7. 大米
2. 盐	8. 糖
3. 苹果	9. 咖喱粉
4. 鱼罐头	10. 饼干
5. 可乐	11. 奶粉
6. 面粉	12. 干豆

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติ (埃利斯, 2017: 12)

สุดท้ายคือขั้นเน้นภาษา (Language Focus) ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนรายงานการขายสินค้าว่าสุดท้ายแล้วผู้เรียนที่เป็นผู้ซื้อสามารถซื้ออะไรได้บ้างและนักเรียนที่เป็นผู้ขายสามารถขายอะไรได้บ้าง และเชื่อมโยงไปถึงการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผลของการซื้อขายของที่ไม่สำเร็จ และช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียบเรียงภาษาเพื่อบอกเล่าขั้นตอนงานปฏิบัติที่ได้ลงมือทำด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้

ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ หลังจากนั้นผู้สอนสามารถฝึกการใช้คำศัพท์ วลี หรือโครงสร้างที่พบในงานปฏิบัติให้กับผู้เรียนเพื่อทบทวนและตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา

งานปฏิบัตินั้นจะต้องเน้นที่ความหมายอย่างชัดเจน และต้องให้ผู้เรียนได้ใช้ทรัพยากรทางภาษาของตนในการปฏิบัติ (ถือเป็นการเติมเต็มช่องว่างของงานปฏิบัติ) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์เพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจน จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เรียน A และ B จะต้องเข้าใจความหมายของสินค้าที่ตนเองต้องซื้อและขาย เพื่อเติมเต็มช่องว่างของงานปฏิบัติ เพราะทั้งสองจะไม่เห็นใบรายการของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงต้องพยายามสื่อสารกันด้วยทรัพยากรทางภาษาที่ตนมีอยู่ ว่าอีกฝ่ายมีสินค้าที่ต้องการหรือไม่ และแจ้งอีกฝ่ายว่าตนมีสินค้านั้นๆ ขายหรือไม่ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร กล่าวโดยสรุป งานปฏิบัติคือการสร้างบริบททางการสื่อสารที่แท้จริงเพื่อให้ผู้เรียนได้พยายามที่จะใช้ภาษานั้นๆ

การนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติไปใช้นั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนแบบอื่นๆ ได้ในฐานะงานปฏิบัติแบบสนับสนุน (Task-Supported Teaching) ยกตัวอย่างเช่น รูปแบบการสอนแบบ PPP (Present-Practice-Produce) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ผู้สอนนิยมใช้ในการสอนภาษาทั่วไปนั้น สามารถนำงานปฏิบัติแบบสนับสนุนไปประยุกต์ใช้ในขั้นตอนสุดท้ายได้ โดยการนำเสนอ (Present) เนื้อหาที่ต้องการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักผ่านบริบททางภาษารูปแบบต่างๆ ต่อมาเข้าสู่ขั้นตอนการฝึกหัด (Practice) โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาตามรูปแบบที่ผู้สอนได้วางแผนไว้ แล้วจึงเข้าสู่ขั้นตอนของการนำมาใช้ (Produce) ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย ในขั้นตอนการนำมาใช้นี้ ผู้สอนสามารถประยุกต์งานปฏิบัติที่ได้จัดเตรียมไว้ให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่ได้สอนไป โดยจะต้องเป็นงานปฏิบัติแบบที่เป็นจุดเน้นเท่านั้น เนื่องจากการเรียนการสอนหลักเป็นการสอนเนื้อหาหลักภาษาและโครงสร้างทางไวยากรณ์แล้ว งานปฏิบัติจึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ลักษณะและโครงสร้างเหล่านั้นอย่างอิสระ (埃利斯, 2017)

บทสรุป

การเรียนการสอนแบบเน้นงานปฏิบัติเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงเหมาะกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพราะการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงจะทำให้เกิดทักษะและความชำนาญ ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีความเข้าใจในการจัดงานปฏิบัติอย่างแท้จริงเพื่อนำไปสู่มาตรฐานหรือผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ โดยการเรียนการสอนภาษาแบบเน้นงานปฏิบัตินั้น จะต้องเน้นให้ผู้เรียนสร้างความหมายในช่องว่างของงานปฏิบัตินั้นๆ ด้วยทรัพยากรทางภาษาที่ตนเองมีอยู่ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการสื่อสารที่ชัดเจน ทั้งนี้ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัตินั้น สามารถอ้างอิงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนข้างต้นมาประยุกต์ใช้กับเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวไทยได้ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในรายวิชา และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนด้วย จากการรวบรวมข้อมูลด้านการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นงานปฏิบัติสำหรับผู้เรียนชาวไทยพบว่างานวิจัยและบทความในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยมาก ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาและวิจัยทางด้านนี้ให้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ทศนา แหมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นรินทร์ชัย ฮะภูริวัฒน์. (2555). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2556). ทักษะ 5C. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Bloom, B. S., Englehart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., & Krathwohl, D. R. (1956). Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals. New York: David McKay.

Nunan, D. (2004). Task-Based Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.

Ellis, R. (2009a). Task-based Language Learning and Teaching. Oxford: Oxford University Press.

Ellis, R. (2009b). 'Task-based Language Teaching: Sorting out the Misunderstandings.' International Journal of Applied Linguistics 19: 221-246. Richards, J., and T. Rodgers. 2015. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.

Willis, J. (1998). A Framework for Task-Based Learning. Essex: Addison Wesley Longman.

ภาษาจีน

罗德•埃利斯. (2017). 《任务型教学法新理念与国际汉语教学》. 外语教学与研究出版社.

马箭飞. (2002). 任务式大纲与汉语交际任务, 《语言教学与研究》, 4.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ณัฐกิตติ์ นาทา. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน: แนวคิดเพื่อการพัฒนาทักษะทางภาษาไทย. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. ปีที่ 38 ฉบับที่ 5.

ศศิณัฐ สรรคบุรานุรักษ์. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาจีนที่เน้นภาระงาน. วารสารปัญญาวิวัฒน์. ปีที่ 9 ฉบับพิเศษ.

ภาษาอังกฤษ

Breen, M. (1989). 'The Evaluation Cycle for Language Learning Tasks' in R.K. Johnson (ed.): The Second Language Curriculum. Cambridge: Cambridge University Press.

Long, M. (1985). 'A Role for Instruction in Second Language Acquisition: Task-based Language Teaching' in K. Hyltenstam and M. Pienemann (eds.): Modelling and Assessing Second Language Acquisition. Clevedon: Multilingual Matters.

Richards, J., J. Platt, and H. Weber. (1985). Longman Dictionary of Applied Linguistics. London: Longman.

- Crookes, G. (1986). 'Task Classification: a Cross-Disciplinary Review.' Technical Report No. 4. Honolulu: Center for Second Language Classroom Research, Social Science Research Institute, University of Hawaii.
- Prabhu, N.S. (1987). Second Language Pedagogy. Oxford: Oxford University Press.
- Nunan, D. (1989). Designing Tasks for the Communicative Classroom. Cambridge: Cambridge University Press.
- Skehan. (1996). 'A Framework for the Implementation of Task-based Instruction' Applied Linguistics 17: 38-62.
- Lee, J. (2000). Tasks and Communicating in Language Classrooms. Boston: McGraw-Hill.
- Bygate, M., P. Skehan, and M. Swain. (eds.) (2001). Researching Pedagogic Tasks, Second Language Learning, Teaching and Testing. Harlow: Longman.

ภาษาจีน

- 高虹. (2017). 任务型教学法在泰国尖竹汶府小学汉语词汇课堂的研究, 兰州大学, 硕士论文.
- 韩雪融. (2016). 任务型教学促进汉语学习动机及学习成绩的研究, 西北师范大学, 硕士论文.
- 侯春晓. (2012). 结合任务型教学的对泰旅游汉语教学设计, 山东大学, 硕士论文.
- 华晓晓. (2012). 基于任务的泰国大学商务汉语教学设计, 山东大学, 硕士论文.
- 李娜. (2012). 任务型教学法在泰国高校汉语口语课堂中的应用研究, 北京师范大学, 硕士学位论文.

- 李秋晴. (2014). 任务型教学法在泰国汉语口语教学中的应用, 安阳师范学院, 硕士论文.
- 林财利. (2015). 基于任务型教学法的初级汉语综合课教学设计, 中山大学, 硕士论文.
- 刘亚楠. (2017). 任务型教学法下的对泰初级汉语口语教学设计, 广西师范大学, 硕士论文.
- 南锦卿. (2015). 任务型教学法在初级汉语听说课中的应用研究, 云南大学, 硕士论文.
- 宋瑞荣. (2013). 任务型教学在对外汉语口语教学中的应用研究, 吉林大学, 硕士论文.
- 孙嘉星. (2013). 任务型教学法在泰国初级汉语口语教学中的运用, 西安外国语大学, 硕士学位论文.
- 王国庆. (2015). 基于任务型教学的汉语语音教学设计, 广西师范大学, 硕士论文.
- 王静. (2014). 任务型合作学习模式在泰国汉语口语教学中的应用研究, 重庆大学, 硕士论文.
- 王娟. (2018). 任务型教学法在泰国楠府砂县中学汉语教学的实施情况调查报告, 云南师范大学, 硕士论文.
- 王小会. (2014). 泰国洛坤府童颂女子中学初级汉语口语任务型教学研究, 陕西师范大学, 硕士论文.
- 韦思琦. (2016). 任务型教学在泰国中学汉语选修课中的教学设计研究, 广西大学, 硕士论文.
- 吴青. (2012). 基于任务型教学法的对泰中国文化类课程教学设计, 山东大学, 硕士论文.
- 吴琴. (2014). 任务型教学法的课堂教学设计——以泰国帕纳莱中学初级汉语综合课教学实践为例, 云南大学, 硕士学位论文.

- 吴月光. (2013). 任务型课外活动在泰国中小学汉语教学中的应用研究, 北京师范大学, 硕士论文.
- 徐敏. (2010). 泰国汉语课堂任务型教学模式设计, 山东大学, 硕士论文.
- 叶妙玉. (2017). 任务型教学法在泰国 SATHYASAI 小学汉语教学中的应用, 天津师范大学, 硕士学论文.
- 游佳. (2014). 汉语初级口语课堂中任务型教学法的应用, 云南大学, 硕士论文.
- 喻鹏飞. (2017). 任务型教学模式在泰国春蓬华民公立学校汉语教学中的应用研究, 湖南师范大学, 硕士论文.
- 章博闻. (2017). 任务型教学法在对泰汉语词汇教学中的应用, 广西师范大学, 硕士论文.
- 张菁. (2013). 结合任务型教学的泰国大学汉语选修课教学设计, 山东大学, 硕士学位论文.
- 张宇. (2013). 基于《体验汉语·生活篇》的任务型教学设计与应用研究, 山东师范大学, 硕士论文.
- 郑会丽. (2014). 任务型教学法在泰国北冲中学汉语教学中的实践运用, 郑州大学, 硕士论文.
- 周婕. (2015). “商务汉语口语”任务型教学法的实践与研究, 内蒙古师范大学, 硕士论文.
- 周能静. (2018). 泰国清莱大学初级汉语听力课任务型教学设计, 云南师范大学,